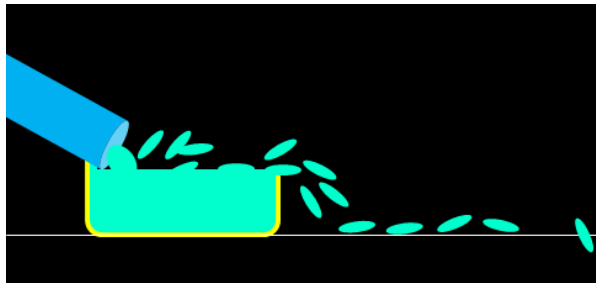

Votum en zegengroet	
zingen	Ps 93:1,2,3 (overvloed en stromen)
bidden	
Lezen	1 Korinte 11:17-34
zingen	Gk 57:1,2,3 (Gods brood)
tekst	zondag 30 vr/ant 81
preek	
zingen	Ps 116: 1,3(t),7,8(t),10 liefde, geloften
belijdenis	
gebed	
collecte	
zingen	Lb (2013) 425
zegen	

Gemeente van Christus, gasten,
(klik) Moe van alles?!
Raakt het waterbassin leeg,
open vooral de bron.
Dat geeft overvloed
en maakt verwachtingsvol.

De preek van vorige week¹, voor wie er niet was of zijn geheugen wil opfrissen. Naast alle mooie en goede dingen, loopt er in de gemeente ook van alles vast. Mijn vraag: zijn we overbelast, moe van alles? Veel mensen zijn even of langere tijd niet beschikbaar. En wat doen we er aan? Alleen stoppen met alles is geen oplossing; belangrijker is dat we ons weer vullen met Gods energie, met zijn liefde, zijn genade. Gods Geest moet ons zo blij maken, dat we weer overstromen van alles wat Hij ons geeft.

Daar gaat het vandaag verder over.
Hoe vullen we ons met Gods liefde en Gods Geest?
Of beter: hoe vult de Heer ons weer?
Hoe maakt Hij ons weer vol van Hem?
Eén van de oorzaken van de neergang die ik vorige week voorzichtig noemde was: hebben we met elkaar de zelfreflectie op onze band aan de Heer misschien laten sloffen?
Wat doen we aan zelfbeproeving (woord uit het avondmaal formulier), wat doen we aan bezinning op ons geloof?
Deze vraag 81 gaat daar over.
Die wil ik uitleggen vanmiddag.
Ik hoop zo onszelf te helpen ons bassin weer te vullen en – op termijn – weer te

¹ Preek zondag 1430 (1), 25 juni 2017, nr 559.

laten overlopen.

Tijd nemen om na te denken over je band aan God.

(klik) **Geloofsevaluatie**, laat ik het zo maar noemen. Drie vragen:

- 1 **is het nodig?** waarom?
- 2 **wat is het doel** precies? Wat wil je er mee bereiken?
- 3 **hoe doe je dat?** De praktijk.

1 Geloofsevaluatie; is het nodig?

(klik) Eerst over die huichelaars.

De catechismus heeft dit van de Heer Jezus².

Je kan blijkbaar een huichelaar worden.

Wat is dat?

Dat is als je binnenkant – hoe je bent, voelt, denkt – en je buitenkant – hoe je doet en zegt, je gedrag – niet op elkaar kloppen.

Daar zijn we het wel mee eens: huichelaars, daar hebben we een hekel aan.

‘Hardrijden of spijbelen, het is natuurlijk niet goed.

Maar word je gepakt, wees dan eerlijk, geef dan toe’.

We zijn redelijk open over onze mindere kanten; ‘ik ben niet zo van meeleven’, ik weet dat het niet goed is, maar ik doe dat toch even’.

Daar zit iets moois in.

Eerlijkheid, fouten toegeven vinden wij – de westerse maatschappij – belangrijk.

Is het gevolg van Gods boodschap van genade?

De enige weg tot God is erkennen van schuld.

Is eerlijkheid, toegeven, een algemene westerse waarde geworden, ook nu het besef van schuld tegenover God weggeëbd is?

Iets moois dus, maar dit is niet wat de Heer Jezus bedoelt.

Eerlijk zijn is meer dan zeggen: ‘ik ben nu eenmaal zo’.

Waar het de Heer Jezus om gaat bij eerlijk zijn over je fouten, is die fouten laten opruimen.

Je tot God keren; vuil, kwaad en egoïsme te laten verwijderen.

En je laten vullen met goedheid, wellevendheid, gerichtheid op een ander.

Waarom kijken naar jezelf, waarom eerlijk over je fouten?

(klik) Het is nodig om te veranderen.

Onze God ons wil ons veranderen.

Dan moet je weten wie je bent, je binnen- en buitenkant kennen.

Ik komt daar op terug.

Dan een ander opvallend woord: huichelaars ‘halen een oordeel over zich’.

Dat komt uit 1 Korinte 11: wie geen besef heeft van wat avondmaal is, geen besef van wie God is en wat Hij bedoelt, ‘roept zijn veroordeling af over

² Mattheus 6:1,5,16

zichzelf³.

Dat betekent iets als: de negatieve gevolgen ga je voelen.

In Korinte kwam men bij elkaar om samen te eten.

En ieder was vooral bezig met zichzelf.

Misschien wel met de Heer Jezus en zichzelf, maar niet met de andere christenen.

Dat kan niet, zegt Paulus.

De kern van avondmaal is uitdelen: Christus geeft Zichzelf.

Leven als christen, dat is niet zozeer dat jij een goede band met God hebt of dat jij in de hemel komt.

Waar het de Heer Jezus om gaat, is dat er een nieuwe samenleving ontstaat.

Dat we door Gods liefde zo veranderen, dat we elkaar zien.

God is liefde, om dat vorm te geven, daar heb je elkaar voor nodig.

In Korinte was dat behoorlijk mis: ieder at voor zichzelf, overvloed en honger naast elkaar.

Als bij een buffetmaaltijd de eerste mensen alles opeten, twee stukken vlees; dan is er te weinig voor de laatsten.

Dan heb je er niets van begrepen, 'je roept je veroordeling over jezelf af'.

Je gaat de gevolgen zien; dit is niet die mooie en fijne, bruisende samenleving zoals God je graag gunt.

Voor jezelf leven, zo ontstaat geen gemeente die de Heer Jezus bedoeld heeft.

Merken wij dat nu?

Dat we die veroordeling over onszelf afroepen?

Dat we diezelfde gevolgen gaan voelen?

In Korinte ging men voor zichzelf in plaats van voor elkaar.

Het maakte het samenleven kapot.

Mag ik een vergelijking maken?

'Wat zit er in voor mij?', 'heb ik er wat aan?', het zijn vragen die we onszelf haast als eerste stellen.

In kerkdiensten valt het op.

Welke predikant er voorgaat heeft wel invloed op de hoeveelheid mensen.

Zijn we teveel gericht geraakt op: ik heb iets nodig, bemoediging, antwoorden, troost, vermaan, kennis?

Gaat het vooral om mijn geloof, mijn band aan God, mijn opgeladen worden?

Met die gerichtheid op jezelf, loop je het juist mis.

Besef je dat het om het lichaam van de Heer Jezus gaat (Paulus, vers 29)?

Besef je dat het de Heer gaat om Hem en zijn gemeente?

Geloven is jezelf brengen als God je roept.

Dat is het vreemde van het evangelie.

(klik) Je kunt pas ontvangen, als je jezelf komt brengen, jezelf geeft.

Onze God leert ons alle gerichtheid op jezelf af.

³ 1 Korinte 11:29

En juist dan kom je tot je recht.

'Huichelaar', een bijzonder woord.

Je kan zomaar met al je bezig zijn met God en jezelf het belangrijkste punt missen.

Daarom is reflectie nodig, evaluatie, zelfbeproeving.

Bezig met God, ja, maar ook zoals Hij het bedoelt?

Gericht op Hem en zijn lichaam, de kerk, de oefenplaats van de nieuwe samenleving?

Of ben ik ook in mijn geloof gericht geraakt op mijzelf, mijn band, mijn gevoel, mijn plaats in de hemel?

Gaat het me nog om het geheel van Gods koninkrijk, Zijn wil, Zijn naam?

Stil staan bij onze band aan God, evaluatie, zelfbeproeving.

Natuurlijk, iedere kerkdienst of bijbellezing of bijbelstudie is een bezinning.

Hoor je iets bijzonders, een oproep, een vermaning, je reageert daar op.

(klik) Maar ons geloof heeft daarnaast ook periodiek onderhoud nodig.

In je auto heb je controlelampjes; olie, temperatuur, motormanagement.

Gaat er iets branden, of werkt iets niet of hoor je een vreemd geluid.

Dan moet je naar de garage voor reparatie.

En één keer in de zoveel kilometer ga voor een grote beurt naar de garage.

Alles doet het nog, maar monteurs gaan zoeken naar gebreken.

4

Zoals vroeger rond het avondmaal een zelfonderzoek.

Er voor gaan zitten om je leven met de Heer kritisch te bekijken.

Leven met onze God heeft ook last van slijtage.

Een langzaam proces, je hebt het nauwelijks in de gaten hebt, kleine storingen.

Gewoonten en sleur komt in de plaats van levend geloof, een goede gewoonte verdwijnt langzaam.

Hoe gaat zoiets?

Net getrouwd ben je begonnen iedere avond samen in bed te lezen en te bidden.

Het was mooi, het was goed.

Maar hoe gaat dat?

De één gaat soms vroeger naar bed, dan sla je het lezen over.

Een andere keer te moe, of al laat.

Overslaan gebeurt steeds vaker, tot bijbellezen in bed helemaal verdwenen is.

Zo kan dat gaan, goede gewoontes verslijten en gaan ten onder.

Met bijbellezen aan tafel hetzelfde.

Eerst neem je ruim de tijd, je bidt niet alleen voor het eten, maar je bidt voor allerlei mensen en dingen, je familie, de gemeente, de wereld.

Maar... vaak haast, weinig rust.

Bidden wordt gedachteloos, lezen wordt korter, of nog maar een paar keer in de week.

Zo gaat dat, een goede gewoonte verslijt.

Bedenkt zelf voorbeelden.

Misschien met goede gewoonten begonnen het jaar dat je belijdenis deed.

Boeken lezen, een taak in de gemeente, een bijbelstudie.

Wat is er van over?

Slijtage, een langzaam proces, haast ongemerkt.

Maar kijk eens terug, wat heb je onderweg verloren?

Wat is er weggelekt?

Merkt u dat de auto slijt?

Bijna niet, tot je bij de garage geweest bent.

Na een grote beurt, hij rijdt weer soepeler, stiller, makkelijker.

En als je het niet voelt, zie je aan de rekening wel dat onderhoud nodig was.

De tijd nemen voor reflectie op je geloof hebben we nodig.

Wij leven tussen mensen die de Heer niet kennen.

We hebben een innerlijk, dat best kan leven zonder de Heer.

Uit ons bassin lekt voortdurende iets weg.

Sta om de zoveel tijd stil bij het functioneren van je geloof.

Wij horen bij Christus, leef ik echt met Hem; Heb ik Hem lief?

Kan het mooier en beter?

Zelfbeproeving bijvoorbeeld voor het avondmaal.

Een middel om te voorkomen dat vuil zich ophoopt en wij de Heer verliezen.

Even stoppen met doorhollen; even stilstaan bij de band aan de Heer.

Als het ware stof van je geloofsleven afblazen, je bezinnen op je verhouding tot de Heer, onderhoud te plegen aan je geloof.

Hoe nodig is dat.

5

(klik) Geloofsevaluatie, nodig dus.

Wat is het doel precies?

Laat ik eerst noemen wat **niet** de bedoeling is die reflectie.

De bedoeling is niet dat je nagaat of je wel gelooft.

Ook niet of je geloof wel voldoende is.

Je kijkt niet of je geloof wel sterk genoeg is.

Dat geeft alleen maar twijfel of hoogmoed.

Ook zelfbeproeving voor het avondmaal gaat niet om de vraag of je wel aan mag gaan.

Reflectie op je geloof is niet de vraag: ben ik wel een kind van God?

Geloof ik wel genoeg om bij God te horen of avondmaal te vieren?

Stel je voor!

Wie kan dat van zichzelf zeggen?

Is alles wat u doet voor de Heer?

Komt alles wat je doet voort uit geloof?

Heb je altijd zuivere motieven?

Nee, niemand kan dat zeggen.
Waarom je naar de kerk gaat, waarom je bidt, waarom je eerlijk bent, waarom je vriendelijk bent.
Waarom doe je dat?
Allerlei motieven: het zit in je karakter, je hebt het geleerd, je wilt niemand teleurstellen.
Dat soort dingen.
En ook, dat je dat voor de Heer wilt doen.
Goede en misschien minder goede motieven.
Niemand kan dat bij zichzelf precies weten.
Kan je dan van jezelf zeggen of je voldoende geloof hebt?
Zoek je bij jezelf naar geloof, dat wordt twijfel of hoogmoed.

Ik ben kind van God, omdat God dat zegt, omdat Hij mij aanneemt.
Dat laten doop en avondmaal zien: het ene offer aan het kruis, dat eens en voor altijd de schuld helemaal weghaalt.

Wat is het doel **wel** van zelfreflectie?
Dit: kind van God, ben ik; is beloofd.
Leven als kind, kan het mooier, beter? Kan het gevulder?
(klik) Ik ben kind van God, functioneer ik ook zo?
Dat is het doel van zelfonderzoek: hoe leef ik nou als kind van God?
Kan het mooier, soepeler, liefdevoller?

Laat je je auto APK-keuren, kijkt de keurmeester niet of het een auto is.
Nee, het is een auto; de keurmeester kijkt hoe die auto functioneert.
Hij kijkt naar remmen, verlichting, aandrijfassen, schokbrekers.
Hij kijkt of alle onderdelen voldoende werken.
Als je nadenkt over jezelf, kijk dat niet of je een kind van God bent.
Dat is wel duidelijk: de Heer heeft ons tot zijn kinderen aangenomen.
Maar je denkt na over hoe je in die positie functioneert.

En juist dan kom je bij het doel.
Hoe ben ik kind van God?
Hoe lief heb ik de Heer Jezus?
Tja, dat kan beter.
Als je de Heer Jezus ziet: zo heeft God een mens bedoeld.
Ben ik zo?
Nee, lang niet.
Als ik mijzelf met Hem vergelijk, hoe weinig functioneert mijn geloof.
Wat heb ik Gods genade nodig.

Ik weet wie ik ben: kind van God, God roept me naar het avondmaal.
Als ik nadenk over wat Hij bedoelt met volgen, dan zie ik wat er mis is.
Had ik maar een sterker geloof.
Zoals de Heer Jezus, zo hoort het; zo ben ik niet.

Kende ik Gods wil maar beter.
Wat heb ik vaak weinig vertrouwen.
Wat heb ik nog weinig liefde voor mijn naaste.
Zoals de Heer Jezus is, zo ben ik niet.
Ik ben kind van God, de Heer zegt het, de Heer belooft het, maar wat komt dat vaak nog slecht uit de verf.

Zo reflecteren op de Heer Jezus en jezelf.
Dat is het doel.
Het verdiept je leven met de Heer, je ziet weer dat je van genade leeft.
Geloofsevaluatie; het doel is jezelf zien in je verhouding met de Heer.
Ga dan ook nog eens na welke goede gewoonten in de loop van de tijd versleten zijn.
Wat moet gerepareerd worden?
Zo krijg je inzicht over hoe het staat met onze verhouding tot de Heer (wij hebben genade nodig), en zo blaas je die verhouding weer nieuwe leven in.
Je wordt gevuld met zelfkennis en zo met genade.

(klik) Ten slotte: hoe doe je dat?
Hoe zorg je ervoor dat geloofsevaluatie resultaat heeft?
Hoe verdiep je je leven met de Heer door deze bezinning?
Waar moeten we ons bassin mee laten vullen?

De catechismus pakt goed uit.
Als je dit antwoord als leidraad neemt voor je evaluatie, dat begint heftig.
Een goede houding tegenover God is: 'een afkeer van jezelf'?
Wie zegt dat van zichzelf?

Dat staat er niet zo.
Er staat: '*om je zonden* een afkeer hebben van jezelf'.
Hoe mooier iets is, hoe erger als het stuk is.
Een net nieuwe auto, daar een kras of deuk.
Wat vind je dat vervelend.
Dat wil je zo snel mogelijk repareren.
Als je weet hoe mooi het is om kind van God te zijn, des te meer doet het pijn, dat het stuk is, beschadigd.
Je laden met Gods rust, daar zit in ieder geval een element van verlangen in.
Wat zou het mooi zijn als ik helemaal gerepareerd was, helemaal goed, helemaal tot mijn recht kwam.
En hoe meer je je daar bij voor kan stellen, hoe meer de afkeer je zonde.

Zelfkennis kan uit de hand lopen.
Als je auto het ene gebrek na het andere heeft, je kunt van je hele auto gaan balen.
Moet je niet doen.
Je kunt beter steeds meer heimwee krijgen naar het goede, het mooie, het perfecte.

Dat is de bedoeling.

Want God maakt zijn kinderen mooi, ieder van ons, dat is de belofte, dat is de bedoeling.

Dat komt goed.

Overladen worden met Gods liefde, daar zit een element van verdriet in. Onmisbaar om het bassin goed te vullen.

(klik) Opleving en opwekking, het begint ook altijd met schuldbesef.

Verdriet over hoe het is geworden.

Heb verdriet over het kwaad, de zonde, de ziekte op aarde.

Maak je boos over onrecht.

Wat is er een ellende over de wereld gekomen door de zonde.

En het zit ook in jezelf.

Naar jezelf kijken is een belangrijk element.

Leer naar jezelf kijken, kritisch, verlangend.

Zonde breekt altijd weer door, erkennen van schuld is onmisbaar in ons geloof.

Zie je gerichtheid op jezelf onder ogen.

Kijk naar leven op je eigen gevoel.

Kijk naar luiheid, dadendrang en verkeerde prioriteiten.

En kijk vooral hoe mooi een volmaakt mens is, hoe mooi is de Heer Jezus.

(klik) Laat je vullen door verlangen.

Dat noemt de catechismus ook.

Een belangrijk woord, hier en op meer plaatsen: 'toch'⁴.

Ondanks wat ik bij mijzelf zie, *toch* vertrouw ik op Gods vergeving.

Verwondering, dat is het volgende belangrijk element waarmee we ons bassin vullen.

Verwondering over genade; ik ben kind van God, God nodigt me uit.

De Heer wil mij hebben, kijkt met plezier naar me.

Wat gaat het mooi worden, ziekte, onrecht, ellende het verdwijnt.

Mijn egoïsme, domheid, kortzichtigheid: straks is het weg.

Dat ga ik oefenen; ik zie al iets van die nieuwe mens.

Dat is het eerste waar we ons bassin mee vullen: **(klik)** schuld erkennen en vertrouwen op vergeving, verlangen naar het nieuwe.

Het tweede in de catechismus gaat over 'overblijvende zwakheid'.

Vertrouwen, dat *'ook de overblijvende zwakheid door Christus' lijden en sterven bedekt is.*

Een mooi element van geloofsevaluatie: wil ik mijn zwakke punten onder ogen zien?

Wil ik die ook door de Heer laten veranderen?

Dat gaat over je gewoonten nagaan, kijken of daar sleur in gekomen is, zien waar je niet consequent bent (waar ik het al over had).

(klik) Ben je bereid die dingen te veranderen?

Deze dingen door Christus' lijden en sterven laten bedekken, dat is ze onder

⁴ o.a. zondag 23/antw 60 zondag 44/antw115 (zelfde tegenstelling, net als in Psalm 73).

ogen zien en veranderen.

En weer: vanuit verlangen: hoe mooi kan een kind van God zijn.

Het laatste in de catechismus, je wil om naar Gods geboden te leven.

Begeren [...] je geloof te versterken en je leven te beteren.

Dit gaat over het resultaat van ons geloof.

Wat is er van te zien?

(**klik**) Kun je iets noemen en aanwijzen waaruit blijkt dat je de Heer liefhebt?

Wat is dat dan?

Zijn er ook dingen die anders moeten?

Hoe ga je dat doen?

Afkeer van zonden, vertrouwen op Christus, zwakheid laten bedekken, geloof versterken, leven beteren.

Wie wil het niet?

Een aantal praktische punten om je leven met de Heer door te meten.

Ik heb ze op papier gezet.

Dit vult ons bassin; zo laadt de Heer ons met rust, liefde, verwondering.

(**klik**) Mag ik u vragen, neem deze week eens de tijd.

Neem dit lijstje eens door.

Schrijft in je agenda om dit volgende maand nog eens te doen.

Onze band met de Heer heeft onderhoudt nodig.

Een goed onderhouden geloof is mooier, soepeler, overvloediger.

Laat de Heer ons overladen met deze rust.

Amen.

Ds.Jaap Boerma

GKv Rotterdam-Noord/Oost

2 juli 2017

Geloofsevaluatie, bezinning op de band aan de Heer, zelfbeproeving

Leidraad: zondag 30 HC

Elementen van
antwoord 81 HC:

Vragen die je jezelf kan stellen:

afkeer van je zonden,
vertrouwen op Christus'
vergeving

- Maakt schuldbesef deel uit van mijn geloof? Maak ik zonden voor God concreet in mijn gebed?
- Heeft mijn eerlijkheid over fouten als doel vergiving te vragen en mijn leven te beteren?
- Is mijn geloof misschien op mijzelf gericht geraakt? Vraag ik (te) vaak: wat heb ik er aan? Let ik op het geheel van Christus' gemeente?
- Kom ik mijzelf 'brengen' op zondag in de kerkdienst? Of kom ik vooral iets 'halen'? Hoe kan ik dat veranderen?
- Ik ben kind van God, pak ik deze belofte aan? Hoe voed ik mijn verwondering over de genade?

overblijvende zwakheid
wil Christus bedekken

- Welke goede gewoonten had ik vroeger? Welke zijn verdwenen? Wat is er voor in de plaats gekomen? Moet er iets gerepareerd?
- Tel eens op hoe vaak je je in de week de bijbel leest. Is het genoeg voor een hechte band met de Heer?
- Hoe is mijn 'dag samen met God', de zondag? Kan ik deze dag mooier invullen? Hoe? Is Hij er blij mee?

sterker geloof begeren
en leven beteren

- Ik stel me de Heer Jezus voor. Waarin wil ik op Hem lijken? Hoe zou mijn leven zijn als ik meer op Hem leek?
- Wil ik me laten vullen met goedheid, wellevendheid, gerichtheid op de ander?
- Waar aan is te zien, dat ik de Heer Jezus lief heb? Zijn er dingen die ik anders wil doen?

Wat ga ik als eerste aan de Heer vragen om Zijn Geest voor te geven?

Rotterdam-Noord/Oost
26 juni en 2 juli 2017
preek 1430(1) en 1430(2)
ds.Jaap Boerma